

Spørgsmål 29. Hvornår antages trustkommissionen at være færdig med sit arbejde?

Besvares af handelsministeriet.

Spørgsmål 30. I sin skrivelse af 2. oktober 1950, jfr. skrivelse af 7. november 1951, anfører priskontrolrådet, at man antager, at den betingelse for anvendelsen af prislovens § 13, at konkurrencen ikke er tilstrækkelig virksom til at sikre fri prisdannelse, må siges at være opfyldt i tilfælde af ekstraordinære prisstigninger. Hvorledes skal man her nærmere forstå ordene „ekstraordinære prisstigninger“? Vil stigende avancer indenfor et område være tilstrækkelige til, at priskontrolrådet anser sig for beføjet til at gribe ind, eller vil priskontrolrådet ikke kunne gribe ind, hvis stigende avancer modvirkes eller eventuelt helt ophæves af faldende omkostninger, f. eks. lavere importpriser?

I skrivelse af 2. oktober 1950 (jfr. skrivelse af 7. november 1951) anbefalede priskontrolrådet, at lov om priser m. v. forlængedes uden ændringer, idet man gik ud fra, at rådets synspunkt med hensyn til, hvilke muligheder for kontrol § 13 indeholder, ville være i overensstemmelse med ministeriets opfattelse. — Med hensyn til rådets synspunkt er i nævnte skrivelse anført, at man antager, at den betingelse for anvendelsen af § 13, at konkurrencen ikke er tilstrækkelig virksom til at sikre fri prisdannelse, må siges at være opfyldt i de (tidligere i skrivelserne) omtalte tilfælde af ekstraordinære prisstigninger. Endvidere antager man, at § 1, stk. 2, ikke kan anføres mod den omtalte anvendelse af § 13.

Tidligere i nævnte skrivelse har man omtalt de prisstigninger, som først devalueringen af den danske krone og derefter Koreakrigen og usikkerheden i den internationale situation har fremkaldt, og man har påpeget, at en ukontrolleret adgang for de erhvervsdrivende til at lægge genanskaffelsesprisen til grund for deres kalkulationer medfører fare for hævnning af priserne her i landet til et niveau, som det kan blive vanskeligt at komme ned fra.

De samme forhold gør sig i dag gældende i fuldt så stort omfang, idet den tiltagende omstilling af produktionen til militære formål såvel her i landet som i andre lande har medført knaphed på en række varer og produktionsfaktorer i den civile produktion. Denne situation har på en række områder fremkaldt stigninger i priser og avancer, som konkurrencen indenfor erhvervslivet ikke har været tilstrækkelig til at imødegå, således at den almindelige inflatoriske prisudvikling her i landet derved er forstærket.

Også på områder, der ikke direkte berøres af oprustningen, har svækkelsen af konkurrencen indenfor erhvervslivet og den almindelige inflatoriske udvikling medført betydelige stigninger i priser og avancer, som priskontrolrådet under hensyn til de store betæneligheder ved en sådan udvikling har ment det nødvendigt at kunne gribe ind overfor. Man kan med hensyn til betydningen heraf henvise til den af folketingets udvalgte den 22. november 1950 afgivne betænkning over forslagene til ekstraordinære skattelove m. v. — se rigsdagstidende 1950—51, tillæg B. sp. 38 —, hvorefter der mellem handelsministeren og udvalgets flertal var enighed om, at de økonomiske forhold, der havde nødvendiggjort den foreliggende lovgivning, understregede nødvendigheden af, at priskontrolrådet med særlig årvågenhed følger udviklingen og, når det skønnes påkrævet, griber ind til sikring af rimelige priser og avancer. — I samme forbindelse kan man henvise til handelsministeriets bekendtgørelse af 21. marts 1951 vedrørende midlertidigt avancestop, den ved lov af 25. maj 1951 gjorde tilføjelse til prislovens § 13 og de i første halvdel af 1951 vedtagne bindinger af priserne for en række landbrugsvarer.

I overensstemmelse med skrivelse af 2. oktober 1950 har priskontrolrådet, når der — under en almindelig inflatorisk udvikling — på et område er konstateret stigning i avancerne, ment sig berettiget til for at undgå en forstærkelse af inflationen at gribe ind med maksimalpris- eller maksimalavancefastsættelser, idet det er rådets opfattelse, at konkurrencen under sådanne forhold ikke vil virke på normal måde og derfor ikke være tilstrækkelig til at sikre fri prisdannelse. Prisankenævnet har dog i sin til handelsministeren afgivne indstilling i en for nævnet indbragt sag vedrørende maksimalpriser ved detailsalg af havregryn i pakker udtalt, at nævnet fandt det betænkeligt ved en fortolkning af prislovens § 13 at lægge den forståelse af bestemmelsen til grund, for hvilken der er givet udtryk i priskontrolrådets skrivelse af 2. oktober 1950 til handelsministeriet, og at nævnet ikke i så henseende kunne tillægge det afgørende betydning, at avancen på den pågældende vare under den stedfundne prisstigning havde vist tendens til at blive højere